

**R. P. D. Thomæ Delbene Marvbiensis, Clerici Regvlaris,
Sacrae Theologiae Professoris ... De Immvnitae, Et
Ivrisdictione Ecclesiastica**

Bene, Thomas del

Lugduni, 1674

viiij. An eodem priuilegio gaudeat Ecclesia quoad confines?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98676](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98676)

de immunit. cap. 4. num. 40. Perficus de offic. sacer. lib. 1. c. 9. dub. 11. num. 98. Mar. Ital. de immunit. Eccles. lib. 1. c. 4. §. 9. num. 24. & sequent. Bonac. tom. 3. in Bulla Cœna, disp. 2. quest. 3. punct. 16. num. 14. & 20. Villalob. in summ. tom. 2. tract. 39. difficult. 5. num. 3. & Diana tract. 1. resol. 73.

Et hoc aded verum est, vt non possit delinquens capi per eam pallij partem, quæ prominet extra tectum, valuas, aut alium locum immunem, quia adhuc diceretur, extrahi è loco immuni. Decian. tom. 2. lib. 6. cap. 25. num. 17. Suarez cap. 9. num. 8. & cap. 12. num. 4. Conarru. lib. 2. var. cap. 20. num. 16. Azor quest. 5. Peregrin. cap. 4. num. 18. Quin neque possit capi per aliquam corporis partem, quam delinquens habet extra locum sacrum, vt si extrahatur brachio, vel pede extra locum sacrum extenso, reliquis principalibus corporis partibus intra locum sacrum existentibus, quia adhuc diceretur extrahi è loco sacro. Suar. & alij in locis supra cit. Secus si ambobus pedibus existat in via publica, & solum humeris attingat parietem Ecclesiæ, nisi manibus apprehenderit terram, vel valuas Ecclesiæ, sicuti supra dicebam.

Obiicies, qui manibus apprehendit valuas ianux Monasterij Monialium, non dicitur esse in Monasterio Monialium, alioquin esset reus violationis clausuræ Monialium: ergo neque qui apprehendit valuas, aut ferram ianux Ecclesiæ, dici debet esse in Ecclesia.

Respondetur, quod disparitas est, quia clausura nõ violatur, nisi ingressu intra claustra Monasterij; immunitas autem Ecclesiæ non restringitur ad interiorem ambitum, sed extenditur etiam ad partes exteriores Ecclesiæ, sicuti supra dicebam. Consequenter immunitas Ecclesiæ violatur, etiam si quis capiat aliquem in ianua existentem, vel valuas apprehendentem: nec mirum esse debet, quia illa est materia pœnalis, & sic restringenda, hæc autem est materia fauorabilis, & sic extendenda.

11 Sequitur tertio, quod securus etiam sit, qui confugit ad scalas Ecclesiæ, quia & hæc pertinent ad Ecclesiam, & cum Ecclesiæ adhæreant, religiosæ reputantur, atque ita docent Angel. de malefic. vers. quod fama publica, num. 59. Tusch. verb. Ecclesia, concl. 10. num. 5. Sperell. decis. 60. num. 14. Diana part. 6. tract. 1. resol. 1. Nouarius in summ. Bullar. cit. de immunit. num. 50. & ex declaratione S. Congregationis Farinac. in append. num. 280. & quest. 28. num. 14. & Barbosa de iure Eccles. lib. 2. cap. 3. num. 66. Dixi, ad scalas Ecclesiæ, quia securus dicendum est, si scalæ pertineant ad publicam viam, eiusque sint pars. Farinac. in cit. append. num. 281. & 288.

12 Sequitur quarto, quod securus etiam sit, qui confugit ad Campanile, & quidem si Campanile sit Ecclesiæ coniunctum, docent omnes: si autem sit ab Ecclesia disiunctum, docet non improbabiler Nouarius in summ. Bullarum, tit. de immunit. Eccles. num. 26. à pari ex eo, quod Palatium Episcopi immunitate gaudet,

13 etiam si sit ab Ecclesia disiunctum; quinimò campanile

14 plus spiritualitatis habet, quàm palatium Episcopi, cum ibi adsint campanæ oleo sancto consecratæ, & ibidem exerceantur opera pia, quando in Dei honorem campanæ pulsantur; quapropter vulgò Turris sacra vocatur.

15 At responderi posset, quod dispar ratio sit de Campanili, & de Palatio Episcopi, quia Palatio Episcopi (vt infra dicitur) conceditur immunitas simpliciter, & ratione dignitatis Episcopalis, & sic mirum non est si gaudeat immunitate, quantumvis sit disiunctum ab Ecclesia, & quamvis Oratorium, seu Capellam, in qua Missa celebretur, non habeat, vt ibidem dicitur. Ad id verò, quod subditur, quod in campanili exer-

16 ceantur opera pia, quando in honorem Dei Campa-

næ pulsantur: Responderi posset, quod non omnia loca, in quibus exercentur opera pia, immunitate gaudeant. Nam in Oratoriis priuatis domorum celebratur sacrificium Missæ, & in iisdem fideles confitentur, & Eucharistiam sumunt, & tamen immunitate non gaudent, vt ex supra dictis colligitur, & infra dicitur. Quapropter quod campanile disiunctum ab Ecclesia, si distet ab illa intra triginta passus, solum gaudeat immunitate, determinauit sacra Congregatio Episcoporum die 17. Nouembris 1627. & Congregatio immunitatis, die 9. Decembris 1631.

SECTIO VII

An eodem priuilegio gaudeat Ecclesia quoad loca adhærentia?

SUMMARIUM.

- 1 Claustrum, porticus, ambitus, dormitorium, & cetera loca, seu habitacula quolibet modo Ecclesiæ adhærentia gaudent immunitate.
- 2 Quæ Religiosis adhærent, religiosa sunt.
- 3 Cellula, hortus, & adhærentia gaudent immunitate.
- 4 Confessio in Ecclesia cubare, aliaque corpori necessaria peragere opus non habent.

R Espondetur, quod eodem priuilegio etiam gaudeat Ecclesia quoad claustrum, atrium, seu porticum, ambitum, dormitorium, & cetera loca, seu habitacula quolibet modo ipsi adhærentia, sicuti dicitur in l. si quis contumax 17. quest. 4. vbi gloss. verb. adhærentibus, allegat: & in l. ff. de rei vindic. ibi: Quando religiosi adhærent, religiosa sunt, & probatur, quia hæc omnia, vel sunt de fabrica Ecclesiæ, vel sunt Ecclesiæ annexa; atque ita etiam habetur expressè in cap. si quis in arrio, cap. frater, eadem 17. quest. 4. & in l. pateant, Cod. de his, qui ad Ecclesiam confugium. Vbi de cellulis, hortis, ac adhærentibus eadem immunitate potiendis adicitur, data quoque causa, vt confugæ in Ecclesia cubare, aliaque corpori necessaria peragere opus non habeant, argum. l. penult. ff. de oper. liberi. ibi: In omnibus tempora ad curam corporis necessaria relinquenda: & docet Abb. in cap. Ecclesia, de immunitate Eccles. num. 18. & probat ex cit. cap. si quis. Idem docent Nauar. cap. 26. num. 17. Tusch. verb. Ecclesia, concl. 9. & concl. 20. Suarez cap. 9. num. 7. Barbosa num. 64. Lezana num. 4. Azor tom. 2. lib. 9. cap. 8. quest. 7. Scortia theor. 385. Sperellus decis. 60. num. 14. Nouarius in summ. Bullar. tit. de immunitate, num. 56. Diana p. 6. tract. 1. resol. 1. & Farinac. de carcerib. quest. 28. n. 14. & in append. de immunitate, c. 17. n. 268.

SECTIO VIII.

An eodem priuilegio gaudeat Ecclesia quoad confines?

SUMMARIUM.

- 1 Ecclesia gaudet priuilegio immunitatis, etiam quoad confines.
- 2 Ecclesia Cathedralis, seu maior, gaudet per 40. passus per circuitum; minor autem per 30.
- 3 Quilibet passus supradictorum continere debet quinque pedes, & quilibet pes quindecim digitos.
- 4 Passus prædicti numerari debent ab ostio, seu muro Ecclesiæ.

5 Passus

- 5 Passus prædicti numerandi sunt à cæmeterio, si Ecclesia illud habeat annexum.
- 6 Privilegium immunitatis per circuitum 30. vel 40. passuum, procedit solum in Ecclesiis, quæ sunt extra murorum ambitum, non autem in Ecclesiis intra muros populi contentis, contra nonnullos.
- 7 Privilegium immunitatis per circuitum 30. vel 40. passuum procedit in eo, qui iam ad Ecclesiam confugit, & ex illa progreditur per 30. vel 40. passus, non autem in eo, quem Ecclesia nondum iam recepit.
- 8 Processus confuge per 30. vel 40. passus ab Ecclesia, debet esse ad requisitum naturæ & summi, e.g. ad ventrem exonerandum.
- 9 Amplia quod si intra dicta spacia non sit locus opportunus ad naturæ necessaria, possit ultra progredi, & finita necessitate, statim debet ad Ecclesiam redire.
- 10 Spacium 30. vel 40. passuum habebat locum quando nondum erant tot Ecclesiæ, unde domus Parochorum, & Canonicorum existentes prope Ecclesias in prædictis confinis, immunitate etiam gaudebant.
- 11 Cæmeterij ambitus nunc tantum gaudet circuitu prædictorum passuum.
- 12 Confugiens ad domum Parochi, Canonici, vel alterius Ecclesiasticæ personæ etiam existentis intra spatium prædictum, non gaudet immunitate, præsertim si talis domus sit laico locata, vel ad emphyteusim concessa, contra nonnullos.
- 13 An autem, si quis fugiens à Birruariis Ecclesiæ parietem ex parte exteriori tangat, vel amplectatur, Ecclesiæ immunitate gaudeat? est dissensio inter Doctores. Auctor autem sequitur tenentes pro affirmativa.
- 14 Ecclesiæ appellatione non venit pars parietis exterior, quæ etiam publicè spectatur, & reus tangens dictam parietem, non dicitur esse in Ecclesia.
- 15 Quæ adhaerent sacris sacra censeri debent.
- 16 Accusatorium sequitur naturam sui principalis.
- 17 Privilegia immunitatis in dubio non sunt restringenda, sed potius amplianda.

Respondetur, quod eodem privilegio etiam gaudeat Ecclesiæ, quoad confines, cap. sicut antiquitus 17. quæst. 4. cap. quisquis, & cap. definitur, eadem causa, & quæst. 1. præsentis, §. ex his, Cod. de his qui ad Ecclesiam confugiunt, & docent Suares tract. 1. lib. 3. cap. 9. num. 8. & Farinac. quæst. 28. num. 14. & seq. & in append. de immunit. cap. 18. n. 283. & alij multi: ita ut Ecclesiæ Cathedralis, seu maior gaudeat per 40. passus per circuitum, minor autem per 30. cit. cap. sicut antiquitus 17. quæst. 4. & cit. cap. definitur, eadem causa, & quæst. & docent Covarru. lib. 2. var. res. cap. 20. Nauar. cap. 25. num. 18. Tusch. verb. Ecclesiæ, concl. 9. & 19. & verb. Immunitas, concl. 59. Suar. lib. 3. cap. 9. n. 8. Farinac. quæst. 28. num. 14. & in append. de immunit. cap. 18. num. 284. Scortia theore. 385. & Germon. de sac. immunit. lib. 3. cap. 16. num. 38. Qui passus (ita scilicet ut quilibet eorum contineat quinque pedes, & quilibet pes contineat quindecim digitos, ex Glossa in cit. cap. sicut antiquitus 17. quæst. 4. in verb. Passus, Farinac. cit. cap. 18. num. 286. Tusch. cit. concl. 59. num. 2. & aliis communiter supra citatis contra Covarru. cap. 20. num. 5. & quoddam alios, qui putant, pedem continere mensuram sexdecim digitorum transversorum) numerari debent, non à candelabro posito in Ecclesia, ut quidam sentiunt, sed ab ostio, vel muro Ecclesiæ, ut satis indicat verbum per circuitum, alioquin enim Ecclesiæ non diceretur gaudere immunitate per tantam distantiam, per quam dicitur, ut recte docent Decian. in tract. crim. lib. 9. cap. 22. lib. 5. quæst. 1. num. 18. Farinac. in ap. Thom. Delbene, de Immunit. Eccl. Pars I I.

pend. immunit. cap. 18. num. 285. & 286. & Ambrosin. de immunit. Eccl. cap. 10. num. 4. Quamvis si Ecclesiæ habeat cæmeterium annexum contiguum, numerari debeant à cæmeterio, & sic intelligo Tusch. verb. Ecclesiæ, concl. 9. num. 3. & 4. Farinac. in append. cap. 18. n. 287. & Decian. tract. crim. lib. 6. cap. 25. num. 9. quatenus docent, quod Ecclesiæ per circuitum privilegium immunitatis gaudeat, etiam si ipsius circuitus, & territorium 40. passus excedat.

Cæterum, quod dixi de privilegio immunitatis per circuitum 30. vel 40. passuum, intellige primò, quod procedat in Ecclesiis, quæ sunt extra muros, non autem in Ecclesiis in ciuitate constructis; atque ita colligitur ex cap. quisquis 17. quæst. 4. & docet Gloss. in cap. sicut antiquitus, & verb. Passus 17. quæst. 4. Tuschus verb. Ecclesiæ, conclus. 9. num. 5. & 6. Suarez cap. 8. num. 3. & cap. 9. num. 9. Farinacius de carcerib. quæst. 28. num. 12. & in append. de immunit. cap. 18. num. 290. Decian. lib. 6. cap. 25. num. 6. Anastas. Germon. de immunit. Eccl. lib. 3. cap. 16. num. 40. Ambrosin. de immunit. cap. 10. num. 4. Sarp. de iure asylo. cap. 4. fol. 39. & Bonac. disput. 3. quæst. 7. de immunit. §. 2. num. 5. quamvis contrarium, & non improbabiler, sentiant alij, inter quos Peregrinus de immunit. cap. 4. num. 33. & Diana part. 6. tract. 1. res. 2.

Intellige secundò, quod procedat in eo, qui iam ad Ecclesiam confugit, & ex illa progreditur per 30. vel 40. passus, non autem in eo, quem Ecclesiæ nondum iam recepit, atque ita habetur ex cap. definitur 17. quæst. 4. ibi: Qui Ecclesiæ petunt per omnia licitum eis est in 30. passus ab Ecclesiæ ianuis progredi: & contra Tuschum verb. Immunitas, conclus. 59. num. 1. & sequent. & Antoninum Dian. part. 6. tract. 1. res. 2. docent DD. mox infra citandi. Deinde requiritur, quod huiusmodi progressus ad requisitum naturæ vsum (verbi gratia ad ventrem exonerandum) sit, ut constat ex illis verbis: Qualiter ad requisitum naturæ & summi debet exeat locus, & nullo teneatur euentu necessitudinis, qui dominicis se defendendos commiserint claustris, quamvis, si non sit alius locus ad talem requisitum naturæ vsum opportunus intra terminum 30. vel 40. passuum, & finita necessitate statim ad Ecclesiam homo redeat, poterit ultra dictum terminum 30. vel 40. passuum exire. Vide Decianum tract. crimin. lib. 6. cap. 27. numero 6. in fin. Farinac. in append. de immunit. cap. 18. num. 293. Mantua cons. 6. num. 17. & seqq. & Mar. Ital. de immunit. Eccl. lib. 1. cap. 4. §. 7. num. 12. & cap. 6. §. 2. num. 26.

Intellige tertio, quando nondum erant tot Ecclesiæ (unde factum videtur, quod domus Parochorum, & Canonicorum existentes prope Ecclesias in prædictis confinis immunitate etiam gauderent: quæ de re Decian. cap. 25. num. 16. Ambrosin. cap. 10. n. 8. & Scortia theore. 385.) secus de consuetudine, quam contra Tuschum verb. Immunitas, conclus. 59. numero 1. & 2. Peregrinus de immunit. cap. 4. num. 33. in fin. & Antoninum Dian. part. 6. tract. 1. res. 2. testantur nunc esse in contrarium Suarius lib. 3. cap. 9. numero 8. Nauar. cap. 25. num. 18. Covarru. lib. 2. var. res. cap. 20. num. 5. Clarus §. practica criminalis, quæst. 30. num. 1. Vulpell. consil. 230. num. 4. Fagundez præcept. 2. lib. 4. cap. 4. num. 61. Ambrosin. de immunit. cap. 10. num. 4. Layman. lib. 4. tract. 9. cap. 3. num. 2. Gauant. in addit. ad manual. Episcop. verb. Immunitas Ecclesiastica, num. 5. Villalob. in summ. tom. 2. tract. 39. diff. 5. num. 3. Sarpus de iure asylo. lib. 4. fol. 39. & Farinac. de carceribus, quæst. 28. num. 12. itavt pro dictorum passuum circuitu, nunc tali iure gaudeat tantum ambitus cæmeterij ab Episcopo deputatus. Vide Nauarum, Clarum, Sitar. in loc. supra cit. & Sanch. tom. 2. consil. moral. lib. 6. cap. 1. dub. 7.

Hinc sequitur, quod si quis confugiat ad domum

B Parochi

- Parochi, Canonici, vel alterius Ecclesiasticæ personæ, quin etiam & ipsiusmet Ecclesiæ, infra 30. passus ad Ecclesiam existentem, immunitate non gaudeat, præsertim si talis domus sit laico locata, vel ad emphyteusum concessa, sicuti notarunt Farinacius in *append. de immunit. cap. 16. num. 260. Mar. Ital. lib. 1. cap. 4. §. 6. num. 6. Oldrad. cons. 53. Nald. in sum. m. verb. Eccles. num. 7. & Peregrin. cap. 4. num. 27. Vide etiam Villalob. in sum. tom. 2. rr. el. 39. diff. 5. num. 3. & Nouarium in sum. Bullar. tit. de immunit. num. 15. Quamvis contrarium (etiam si dicta domus sit laico locata, vel ad emphyteusum concessa) non omnino improbabili-ter, & satis pie tradant Nauar. cap. 25. num. 18. Sanch. loc. supra cit. Lezana. num. 2. Decian. in trael. crimin. lib. 6. cap. 25. num. 16. Ambrosin. de immunit. cap. 10. num. 8. Bonac. tom. 3. disput. 2. quest. 3. punct. 16. §. 4. num. 7. Diana part. 3. trael. 1. resol. 71. Giurb. consil. 10. num. 12. Villagut. de extens. leg. tit. de extensione immunitatis Ecclesiarum, num. 86. & Chartarius decis. crimin. 46. num. 20. At, quidquid de hoc, illud tamen apud Barbofam in *Collectan. Bullar. verb. Immunitas*, à S. Congregatione Immunitatis declaratum reperio, quod scilicet immunitate gaudeat campana Ecclesiæ intra triginta passus ab ea distans, quæ solummodo pro Ecclesiæ vtu deseruit.*
- 13 An autem, si quis fugiens à Birruariis Ecclesiæ parietem ex parte exteriori tangat, vel amplectatur, Ecclesiæ immunitate gaudeat?
- 14 Negat Archidiaconus in *cap. unic. de relig. & vener. Sanct. in 6.* (quem sequuntur communiter Iuristæ) & nouissimè Sarpus de *iure asylo- rum*, cap. 4. fol. 41. ex eo, quia appellatione Ecclesiæ non venit pars parietis exterior, quæ viam publicam spectat: tum quia reus in tali casu non dicitur esse in Ecclesia.
- Affirmat autem Riccius in *prax. tom. 3. resol. 1560. num. 8. Bonac. de legibus, tom. 2. disput. 3. quest. 7. punct. 4. num. 5. Scipio de Rubens in Aphor. Episc. verb. Immunitas*, num. 3. Nouarius in *sum. Bullar. de immunit. num. 16. Trullench. in Decalog. tom. 1. lib. 1. cap. 11. dnb. 1. num. 4. & Diana part. 3. trael. 1. resol. 72.* ex eo, quia ex l. quæ religiosis, ff. de rei vendicat. quæ religiosis adherent, religiosa censentur, & sic, quæ adherent sacris, sacra censeri debent, tum quia ex *cap. si super gratia, de offic. delegat. in 6.* accessorium sequitur naturam sui principalis: tum quia tandem priuilegium concessum Ecclesiæ, ex vi Canonum concessum est per 40. vel 30. passus, quapropter si hodie non seruatur, vt sic seruari saltem debere videtur quoad adherentiam parietibus Ecclesiæ, præsertim cum priuilegia immunitatis in dubio non sint restringenda, sed potius amplianda, & in dubio fauendum sit reo: quapropter hæc posterior sententia videtur mihi magis pia, & in praxi amplectenda, præsertim quia eadem fauent ea, quæ de apprehendente portas Ecclesiæ clausas *suprà sect. 6. corollar. 1. dicebantur*.

SECTIO IX.

An eodem priuilegio gaudeat cæmeterium?

SUMMARIUM.

- 1 Cæmeterium etiam gaudet eodem immunitatis priuilegio, quo gaudet Ecclesia.
- 2 Distinctio nonnullorum, quod solum cæmeterium benedictum gaudeat immunitate, & cessatur.
- 3 Cæmeterium eo ipso, quod sepultura fidelium est destinatum, præsumitur benedictum, & auctoritate Episcopali sacrum.

- 4 Priuilegio immunitatis non solum cæmeterium, sed ostium, & porticus eius gaudent.
- 5 Cæmeterium gaudet immunitate, etiam si non sit benedictum ab Episcopo, sed à simplici sacerdote; quinimò etiam si a nemine sit benedictum, dummodo in ipso aliquis Christianus sepultus sit cum Ecclesiasticis officiis de licentia Episcopi.
- 6 Cæmeterium etiam pollutum, & interdictum, gaudet immunitate.
- 7 Dispositio facta in fauorem Ecclesiæ, censetur etiam facta in fauorem cæmeterij.
- 8 Ecclesiæ, & cæmeterium, cum sit Ecclesia accessorium, æquiparantur, & pari passu ambulant quoad sacrilegium, interdictum, & pollutionem.

Respondetur, quod eodem priuilegio, scilicet immunitatis Ecclesiæ, etiam gaudeat cæmeterium, atque ita contra Sarpum *cap. 4. fol. 42.* expresse habetur in *cap. fin. de immunit. Eccles.* & docent ibi Abb. Archidiaconus, Ioan. Andreas, Turrecremata, Archidiaconus, Imola, quos citat, & sequitur Farinacius in *append. de immunit. cap. 17. num. 262.* Item ex Theologis S. Antoninus *cap. 3. tit. 12. in princip. verb. Et cæmeteria eorum*, Armilla *verb. Cæmeterium*, num. 1. Suarez de *relig. tom. 1. lib. 3. cap. 9. num. 8. Azor. part. 2. lib. 9. cap. 8. quest. 6. Fagundez. præcept. 2. lib. 4. cap. 4. num. 6. Sanchez in opusc. tom. 2. lib. 6. cap. 1. dub. 7. num. 2. Villalob. in sum. tom. 2. trael. 39. diff. 5. num. 6. Palaus tom. 2. rr. el. 11. disput. unic. punct. 6. num. 16. Perlicus de *offic. sacerdot. lib. 1. cap. 9. dub. 11. num. 97.* Et ex Iuristis Tuschus *verb. Ecclesia, conclus. 10. num. 3. Decian. lib. 4. cap. 24. num. 21. Ambrosin. de immunit. cap. 10. num. 5. Mar. Italia lib. 1. cap. 4. §. 7. Germon. de sacrorum immunitate*, lib. 3. cap. 16. num. 30. Peregrin. *cap. 4. numer. 58. Mantica cons. 60. num. 8. Valascus tom. 1. cons. 58. num. 1. Bobadilla in Polit. tom. 1. lib. 2. cap. 14. numero 80. & Correa in relect. de immunit. part. 2. num. 12.**

An autem id intelligendum sit solum de cæmeterio contiguo, non item de separato?

Respondetur, quod (quamvis nonnulli, sicuti videre est apud Decianum *lib. 6. cap. 24. num. 28. & 30.* affirmant, in casu, quo non constet, hoc esse benedictum) tamen negandum mihi videatur, quia hoc ipso, quod sepultura fidelium est destinatum, licet sit separatum, præsumitur benedictum, & auctoritate Episcopali sacrum. Atque ita docent Nauar. *cap. 25. verb. Cæmeterium*, Farinacius in *append. de immunit. cap. 27. num. 264. Palaus tom. 2. trael. 11. disput. unic. punct. 6. num. 16. Diana part. 6. trael. 1. resol. 6. Georgius Ritherfusius de iure asylo- rum*, cap. 12. Mar. Ital. de *immunit. Ecclesiæ*, lib. 1. ap. 4. §. 7. n. 28. & seqq. Anastas. Germ. de *sacror. immunit. lib. 3. num. 31. & seqq. & Bertach. in Repert. verb. Cæmeterium*, n. 2.

Et quod dico de cæmeterio, idem intelligas de ostio, & porticu eius, sicuti rectè præter alios docent Correa in *relect. de immunit. part. 2. num. 16. & Peregrin. cap. 4. num. 55. & 56.* qui rectè subdit, ex Farinacio, & Suar. *num. 7. Ambros. n. 5. Deciano cap. 25. Mar. Italia cap. 4. §. 7. num. 28. Gambacurta lib. 4. cap. 3. & aliis*, quod cæmeterium immunitate gaudeat, etiam si non sit benedictum ab Episcopo: sed à simplici sacerdote, quinimò etiam si a nemine sit benedictum, dummodò in ipsa aliquis Christianus sepultus sit cum Ecclesiasticis officiis de licentia Episcopi. Rectè subdit secundo, quod cæmeterium immunitate similiter gaudeat, etiam si sit pollutum, vel interdictum, vt *suprà de Ecclesia dicebatur.* Et ratio est, quia (cum contra Sarpum loco *suprà cit.* immunitas cæmeterij non fundetur solum in consuetudine, sed etiam in iure) quidquid ius disponit de Ecclesia, censetur disponere etiam de cæmeterio: quia Ecclesia